

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Gfv.III.30.218/2025/4. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Bajnok István bíró

Dr. Farkas Attila bíró

Dr. Gáspár Mónika bíró

A felperes: Ügyész

(Cím2)

[eljáró ügyészi szerv: Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség

(Cím5)]

A felperes képviselője:

Legfőbb Ügyészség

(Cím4)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Decsov Judit Ügyvédi Iroda

(Cím3,

ügyintéző: dr. Decsov Judit ügyvéd)

A per tárgya: tisztességtelen szerződési feltétel érvénytelenségének megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 16.Gf.40.039/2025/9-I.

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Fővárosi Törvényszék 19.G.42.845/2023/18-II.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Megállapítja, hogy a 70.000 (hetvenezer) forint meg nem fizetett felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes internetes kereskedelmi tevékenységet üzletszerűen végző gazdasági társaság, amely az internetes oldalán webáruházat üzemeltet, és azon keresztül a fogyasztók műszaki, háztartási, kozmetikai termékeket és más egyéb árukat vásárolhatnak. Ennek során az alperes az anyavállalatával és annak más leányvállalataival összehangoltan a megrendelt termékeket különböző raktárakból szállítja ki a fogyasztók részére a megrendelésben megjelölt átvételi ponthoz legközelebb eső raktárból.

[2] Az alperes székhelye az alperes honlapján központi bemutatóteremként van feltüntetve. Az ettől eltérő két másik címen működő bemutatóterem az alperes telephelye. Az egy további címen található, üzletként megjelölt átvételi pont pedig az alperes fióktelepe.

[3] Az alperes mint vállalkozás a fogyasztókkal történő szerződéskötés céljából előszövegezett szerződési feltételeket használ az adott termék megvásárlására irányuló szerződéskötés során, amely szerződési feltételek mint általános szerződési feltételek az alperes weboldalán találhatók. Az ÁSZF X. pontja szerint a szállítás kapcsán felkínált lehetőségekkel, az aktuális feltételekkel és árakkal kapcsolatos információk a webáruházban mindig naprakészen elérhetők. A weboldal egyik aloldalán lévő információk értelmében a megrendelt áru átvételéért a fogyasztóknak az alábbi összegeket kell megfizetniük: „az üzletünkbe történő szállítás ára a kosárban lévő termékek súlya szerint van meghatározva: 0 kg-31,5 kg között 600,- Ft áfával, 31,51 kg-99,99 kg között 1.400,- Ft áfával, 100 kg felett 2.800,- Ft áfával. (...) Üzleteink 600,- Ft-tól Készleten lévő termékek esetén az átvétel ingyenes, normál méretű csomag kiszállítás esetén a szállítási díj 600,- Ft, nagyméretű csomag esetén pedig 1.400,- vagy 2.800,- Ft”.

[4] A megvásárolni kívánt terméket a fogyasztónak online módon kell megrendelnie, amelyet akár a személyes eszközén, akár az alperes által az ún. „üzletekben” (bemutatótermekben) rendelkezésre bocsátott elektronikus eszközön asszisztált módon (az alperes segítségével) tehet meg. A fogyasztó a megrendelés folyamatában a virtuális üzlethelyiséggént funkcionáló weboldalon először kiválasztja a megvásárolni kívánt terméket, majd azt a kosárba rakja. A rendelés második fázisában kiválasztja a szállítási módot és a helyszínt, amely történhet csomagautomatába, egyéb átvételi pontra, vagy a fogyasztó által meghatározott átvételi címre (lakcíme) díj ellenében, vagy az alperes központi bemutatótermébe, raktári árukiadó pontjára vagy egyéb ún. üzletébe. A szállítási díj felszámítása és mértéke a megrendelés folyamatában minden esetben külön jól látható módon feltüntetésre kerül. A szállítási mód kiválasztását követően a fogyasztó megjelöli a fizetési módot, majd a honlapon a teljes fizetendő összeg és a szállítási hely fixálását követően véglegesíti a megrendelését a „megrendelés befejezése” gombra kattintva.

[5] Az alperes a fentiek szerint a távollévők között kötött szerződések esetében is biztosítja az ún. bemutatóteremben és üzletekben a megrendelt termékek személyes átvételét.

[6] A per tárgyát képező, a cégjegyzékben székhelyként, telephelyként, illetőleg fióktelepként szereplő, ugyanakkor az alperes által ún. bemutatóteremként vagy üzletként megjelölt átvételi pontokon a fogyasztó által a webáruházban online megrendelt termék átvétele ingyenes, azaz a termék vételárán felül egyéb díj megfizetése nélküli személyes átvétel esetében akkor van lehetőség, ha a megrendelt termék az adott átvételi ponton a megrendelés időpontjában raktárakon van, azaz fizikálisan rendelkezésre áll. Amennyiben az online megrendelt termék az adott átvételi ponton nem áll rendelkezésre, ezért a bemutatóterembe, üzletbe a személyes átvétellel megrendelt termék a megrendelésre tekintettel kerül kiszállításra, az alperes a megrendelt termék súlyától függően szállítási díjat számol fel, amely a megrendelés időpontjában a megrendelés menetében a fogyasztó számára egyértelműen feltüntetésre kerül.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[7] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság a jogsértés megszüntetésére irányuló intézkedésként az alperest a jogsértő gyakorlat abbahagyása érdekében kötelezze arra, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől az üzleteiben a fogyasztó általi személyes termékátvétel esetén a teljesítés költségét viselje. Kérte továbbá az alperesnek a fogyasztó által az üzleteiben történő személyes termékátvételért – a termék árán felül – fizetendő összeg megfizetésének alkalmazásától való eltiltását. A jogsértés orvoslására irányuló intézkedésként kérte az alperest az ellenszolgáltatás nélkül maradt szolgáltatás, vagyis az üzleteiben a fogyasztó által a személyes termékátvételért – 0 kg-31,5 kg közötti normál méretű csomag esetén 600 forint, 31,50 kg-99,99 kg közötti nagyméretű csomag esetén 1.400 forint, míg 100 kg feletti nagyméretű csomag esetén 2.800 forint – megfizetett összeg pénzbeni visszatérítésére az érintett jogosultak részére. Kérte annak megállapítását, hogy a marasztalási kereset kapcsán az ítélet hatálya – mint érintett jogosultakra – azokra a fogyasztókra terjed ki, akiknek a terhére 2023. július 28-tól az ítélet jogerőre emelkedéséig felszámításra került az alperes üzleteiben a fogyasztó által a személyes termékátvételért fizetendő – 0 kg-31,5 kg közötti normál méretű csomag esetén 600 forint, 31,50 kg-99,99 kg közötti nagyméretű csomag esetén 1.400 forint, míg 100 kg feletti nagyméretű csomag esetén 2.800 forint – összeg, azzal, hogy a fogyasztók egyedi igényérvényesítésük során az érintett jogosulti csoporthoz való tartozásukat az alperessel kötött szerződésük (a személyes termék átvételének fizetendő összeget tartalmazó megrendelés visszaigazolás), vagy a személyes termékátvételért fizetendő összeget tartalmazó számla vagy egyéb számviteli bizonylat felmutatásával igazolhatják. Kérte továbbá az alperesnek arra történő kötelezését, hogy – saját költségére – a bíróság által megállapított szövegű közleményt az ítélet jogerőre emelkedésétől a bíróság által megállapított határidőn belül a saját honlapjának nyitóoldalán 30 napra, valamint az általa megjelölt internetes hírportálon egyszeri alkalommal 24 órára tegye közzé.

[8] A keresetének jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:102. § (1) bekezdését, 6:103. § (3) bekezdését és 6:113. § (1) bekezdését, valamint a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény (a továbbiakban: Fgytv.) 38/C. § (1) bekezdés b) pontját és 38/D. § (1) bekezdését jelölte meg.

[9] Hivatkozása szerint a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 3. és 4. pontja alapján a fogyasztó és vállalkozás között létrejövő szerződésről van szó, ugyanis az alperes honlapján közzétett általános szerződési feltételek és az annak részét képező honlapon közzétett információk a Ptk. 6:77. § (1) bekezdése alapján általános szerződési feltételnek minősülnek. Állította, hogy a Ptk. 6:102. § (1) bekezdése alapján tisztességtelennek minősülnek az általános szerződési feltételeknek azok a kikötései, amelyek szerint a fogyasztónak személyes megjelenés esetén a megrendelt áru átvételéért a honlapon közzétett információk szerinti összegeket kell megfizetnie. A tisztességtelenség megítélésénél azt tekintette kiindulópontnak, hogy a Ptk. 6:37. § (1) bekezdéséből, 6:39. §-ából és 6:133. §-ából következően azok a költségek, amelyek a teljesítés megtörténtét szolgálják, lényegüket tekintve a teljesítés részét képezik, és ezért – ellenkező megállapodás hiányában – a kötelezettet terhelik, vagyis az ellenszolgáltatás magában foglalja a szerződés teljesítésével rendszerint együtt járó költségeket. Ezzel szemben előadta, hogy az ÁSZF-ben alkalmazott megoldással a fogyasztó viseli a szerződés teljesítésével együtt járó költséget abban az esetben is, ha a terméket a vállalkozás székhelyén vagy fióktelepén személyesen veszi át. Kiemelte, hogy az alperes semmilyen olyan szolgáltatást nem nyújt, amely a költség áthárítását indokolná. Álláspontja szerint nem tulajdonítható jelentőség annak, hogy az alperes távollévők között is köt fogyasztókkal

szerződéseket, mert ennek során is biztosítja a személyes termékátvételt, amelynek folytán a teljesítése eltér a távollévők között kötött szerződések tipikus formájától. Értelmezése szerint az ÁSZF kifogásolt rendelkezései következtében a fogyasztó csak úgy juthat az alperes székhelyén, telephelyén a termékhez, ha megfizeti az egyébként az alperest terhelő plusz költséget a termék vételárán felül, és ezzel az ÁSZF olyan kötelezettséget hárít a fogyasztóra, amely a Ptk. rendelkezései alapján az alperest terhelné. Állította, hogy a költségek áthárításának semmilyen méltányolható és elfogadható indoka nincs az alperes oldalán. A tisztességtelenség következményeként a semmisséget, a részleges érvénytelenséget jelölte meg, és erre figyelemmel kérte a keresetben megjelölt jogkövetkezmények alkalmazását.

[10] Az érintett jogosulti kör meghatározása kapcsán a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 574. § (1) bekezdésére és 577. § (1) bekezdésére utalással kifejtette, hogy mivel az alperes a kifogásolt gyakorlatára vonatkozó megkeresést 2023. július 28-án vette át, ezért az érintett általános szerződési feltételek alkalmazása és ezzel együtt a fogyasztói jogokat sértő gyakorlat kezdő időpontja a rendelkezésre álló adatok alapján ettől a naptól igazolható.

[11] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

[12] Utalt arra, hogy a megrendelt termékek átvételére a fogyasztóknak több lehetőség is a rendelkezésére áll. Hangsúlyozta, hogy a felek a Ptk. 6:37. § (1) bekezdésében és 6:39. §-ában foglaltaktól egyező akarattal eltérhetnek. Hivatkozott arra, hogy mind a teljesítés helye, mind a szállítási díj egyedileg megtárgyalt szerződéses feltétel valamennyi fogyasztóval megkötött szerződésben, ezért a támadott kikötés tisztességtelensége nem állapítható meg.

[13] A Ptk. szerződés teljesítésre vonatkozó diszpozitív szabályait kizárólag a bolti kereskedelem keretén belül tartotta alkalmazhatónak. Ezzel szemben kiemelte, hogy webáruházként üzemel, és ezért az egyes adásvételi ügyletek a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény (a továbbiakban: Kertv.) 2. § 4. pontja, valamint a fogyasztó és a vállalkozás közötti szerződések részletes szabályairól szóló 45/2014. (II. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) 4. § 10. pontja értelmében távollévők között létrejött ügyletnek minősülnek. Állította, hogy a webáruházi működésből fakadóan a teljesítéssel kapcsolatos költségekről való szigorú tájékoztatási kötelezettségének a jogszabálynak megfelelően eleget tesz, és álláspontja szerint a Korm. rendeletben foglalt előírásoknak való megfelelés esetén a támadott kikötés nem tisztességtelen.

[14] Rámutatott: a webáruházi működés üzleti modelljét pontosan arra az árelőnyre alapozza, hogy az internetes kereskedelmi vállalkozások esetén sem az ún. bemutatóteremben, sem az üzletnek nevezett átvételi ponton nem tart raktárkészletet, kizárólag egy olyan szűk árukészletet, amelyet a fogyasztó ingyenesen el is vihet. Azt is lényegesnek tartotta, hogy a webáruházi működés keretén belül a fogyasztónak lehetősége van a termék kiválasztása során a kiszállási díj felszámítása nélkül átvehető, a bemutatóteremben rendelkezésre álló termékeket megvásárolni.

Az első- és másodfokú részítélet

[15] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[16] Nem vitatottnak nevezte, hogy a felperes az Fgytv. 38. § (4) bekezdés b) pontja szerint feljogosított személy, aki a bíróság előtt a törvény szerinti képviseleti kereset indítására jogosult a fogyasztók polgári jogi igényeinek érvényesítése érdekében. A felek között azt sem tekintette vitatottnak, hogy az alperes mint vállalkozás webáruházként az interneten online kereskedelmi tevékenységet folytat, amelynek során szolgáltatását szakmájuk, önálló foglalkozásuk vagy üzleti tevékenységi körén kívül eljáró természetes személyek veszik igénybe, és az így létrejött szerződések a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 3. és 4. pontja alapján fogyasztó és vállalkozás között létrejövő szerződésnek minősülnek.

[17] Azt az alperes részéről nem tartotta egyértelműen vitatottnak, hogy a felperes által kifogásolt szerződési feltétel a Ptk. 6:77. § (1) bekezdésében rögzített általános szerződési feltételnek minősül. Figyelembe vette azonban az alperesnek azt a hivatkozását, hogy a szerződés lényeges tartalmi eleme a szállítási hely kiválasztása, amely minden egyes megrendelés esetén egyedileg történik, így e szerződési feltétel és az ehhez kapcsolódó, a felperes által támadott kiszállítási díj is tulajdonképpen egyedileg megtárgyalt szerződési feltételnek minősül, és ezért tisztességtelensége nem vizsgálható. E körben rámutatott arra, hogy a szállítási hely meghatározása valóban nem minősül általános szerződési feltételnek, hiszen azt az alperes nem határozza meg előre, csupán az általános szerződési feltételben többféle szállítási lehetőség közül választást biztosít, de véglegesen maga a megrendelő határozza meg a szállítás helyét. Emiatt helyesnek találta az alperesnek azt a hivatkozását, hogy a szállítási hely tekintetében a szerződési feltétel nem minősül általános szerződési feltételnek. Ezzel szemben megállapította, hogy a szállításhoz az esetek többségében szükségszerűen kapcsolódó szállítási díj már nem tekinthető ilyen módon egyedi, minden esetben a megrendelő és a vállalkozás között egyedileg meghatározott szerződési feltételnek, hiszen nem vitásan az alperes az általános szerződési feltételében a fogyasztók közreműködése nélkül előre határozza meg, amelynek alakításában a fogyasztó a szerződéskötés során nem vitásan nem vehet részt. Mindebből fakadóan megalapozatlannak tartotta azt az érvelést, hogy a szállítási díj tisztességtelensége azért nem vizsgálható, mert az nem minősül általános szerződési feltételnek.

[18] A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján megállapította, hogy az alperes kizárólag távollévők között megkötött szerződés útján online kereskedelmet folytat: minden megrendelés kizárólag online történhet, akár a fogyasztó mobil eszközén, akár az ún. asszisztált megrendelés keretében a bemutatóteremben az alperes dolgozóinak segítségével történő megrendelés esetén. Azt is értékelte, az online megrendeléshez kapcsolódóan az online kereskedelemre vonatkozó szabályok szerint a megrendelő online kapja meg a megrendelés visszaigazolását, az ezzel kapcsolatos számlát, és megilletik az online vásárláshoz kapcsolódó egyéb, áruvisszaküldési és szavatossági jogosultságok. Ebből fakadónak nevezte, hogy minden online megrendeléshez szükségképpen kapcsolódik a szállítási díj, amelyről az alperes a Korm. rendelet szerint figyelemfelhívásra alkalmas módon részletes tájékoztatást ad. Ennek megfelelően rögzítette, hogy a fogyasztónak minden esetben szükségszerűen meg kell jelölnie az online vásárlásra figyelemmel a szállítási címet, ami többféle lehet: akár bemutatótermi szállítási címet is megjelölhet, de ettől eltérő kiszállítási pontot is megadhat.

[19] Erre figyelemmel rögzítette, hogy a bemutatóteremben történő átvétellel kért vásárlás nem minősül hagyományos bolti vásárlásnak, az alperes a hagyományos értelemben nem tart fenn raktárkészletet, és pontosan ebből fakadóan tudja a fogyasztók számára azt az előnyös értékesítési árat meghatározni, amely miatt a fogyasztók nagy tömegével részesítik előnyben a szolgáltatás igénybevételét. Ezzel azonban szükségszerűen együtt járónak nevezte a kiszállítást is, amely ilyen módon a hagyományos értelemben vett bolti kereskedelemtől eltérő szolgáltatás. Kiemelte, hogy az alperes kizárólag webáruházként működik, amelynél a teljesítéssel együtt járó költség a szállítási díj, és az az adott konstrukcióból fakadóan főszabályként a megrendelőt terheli. Hangsúlyozta, hogy a bemutatóterem nem hagyományos értelemben vett, áru értékesítésére szolgáló üzlettér, az ott lévő áru ingyenesen elérhető, amelynek körét a fogyasztó előre tudja ellenőrizni az online rendszerben, és keresni tud az olyan termékekre, amelyek kiszállási díj nélkül azonnal a bemutatóteremből elvihetők. Lényegesnek tartotta ugyanakkor, hogy ez a webáruházban kapható termékeknek egy nagyon szűk, elenyésző részét képezi. Arra is utalt, hogy az alperes raktárkészletet nem tart az üzletekben a hagyományos áruházi értékesítés céljából, minden termék online rendelhető, és online rendelés esetén az átvételi lehetőségeknek egyik fajtája az átvételi ponton történő személyes átvétel, ebben az esetben a felperes által megjelölt bemutatótermék átvételi pontként működnek, függetlenül attól, hogy az cégjogilag székhelyként, telephelyként vagy fióktelepként van bejegyezve. Arra is tekintettel volt, hogy ilyenkor a maga a fogyasztó kéri az ide történő szállítást azzal, hogy ezért a megrendeléskor feltüntetett díj felszámítását is elfogadja.

[20] A felperesnek a BH 1981.327. számú eseti döntésre történt hivatkozását azért tartotta megalapozatlannak, mert online kereskedés esetén hagyományos értelemben vett üzlet nincs, csak átvételi pont. Ennélfogva nem tartotta értelmezhetőnek a felperesnek a raktár és a hagyományos üzlet közötti szállítási díjra való hivatkozását sem. Kifejtette, hogy a perbeli kiszállási díj nem minősül a felperes által megjelölt ún. felfuvarozási költségnek, mert az alperes nem fuvardíjat számol el a raktár és üzlet közötti szállításért, hanem az online kereskedés esetében a megrendelt terméket a fogyasztó által megjelölt átvételi pontra szállítja, amely az adott esetben az alperes székhelye, telephelye vagy fióktelepe is lehet. Arra is kitért, hogy a webáruházi modellnél egyébként általánosságban a felperes által sem kifogásoltan a szállítás nem a vállalkozás, hanem a megrendelő költsége, és az arra vonatkozó tájékoztatást szabályozza a Korm. rendelet 9. § (1) bekezdés c) pontja, valamint 11. § (1) bekezdés e) pontja és (2) bekezdése. Megítélése szerint az alperes kizárólag a bemutatóteremben a felperes által hivatkozott azonnal elérhető termékek esetében folytat hagyományos értelemben megíthető kiskereskedelmi tevékenységet, de az nem képezte a per tárgyát.

[21] Osztotta a felperesnek azt az álláspontját, hogy az alperes által hivatkozott Korm. rendelet nem írja felül a Ptk. 6:37. §-át, 6:39. §-át és 6:133. §-át. Nem tartotta helytállónak az alperesnek azt az hivatkozását, amely szerint abból az okból, hogy a Korm. rendelet szerinti tájékoztatási kötelezettségének eleget tesz a szállítási díj tekintetében, a szállítási díj tisztességtelenségének kérdését a bíróság nem vizsgálhatja.

[22] A tisztességtelenség vizsgálata körében annak tulajdonított jelentőséget, hogy a webáruházi szolgáltatás esetén a kiszállási díj felszámítása nem bontja meg a fogyasztó hátrányára a jogok és kötelezettségek egyensúlyát akkor sem, ha a kiszállítás a fogyasztó által választott bemutatóteremben a vállalkozás személyes közreműködésével történik a vállalkozás székhelyén, telephelyén vagy fióktelepén. Ezt azzal indokolta, hogy az az ellentételezés, amelyet a felperes hiányol, maga az online webáruházi konstrukció, amelyben

a szabályozás alapjául szolgáló hagyományos üzleti modellhez képest hagyományos értelemben vett üzletet, ahhoz kapcsolódó raktárkészletet az online kereskedő nem tart fenn, és ezért az általa kínált termékeket a fogyasztó is alacsonyabb áron tudja elérni. Hivatkozása szerint a webáruházi konstrukcióból származó alacsonyabb értékesítési ár az az árelőny, amely a kiszállítási díjjal szemben nyújtott ellentételezés, és amely a jogok és kötelezettségek egyensúlyát fenntartja a fogyasztó és a vállalkozás között. Ebben a tekintetben alaptalannak találta a felperesnek azt a hivatkozását, hogy nincs különbség az online vásárlás és a hagyományos üzletben történő vásárlás között. Hangsúlyozta, hogy a Ptk. általános szabályaihoz képest az online kereskedelemre vonatkozó szabályok speciális szabályok, és ebben a konstrukcióban nem értelmezhető az, hogy a teljesítéssel, a kiszállítással együtt járó költség a webáruházat terheli. Megjegyezte továbbá, hogy a felperes hivatkozása értelmében bármely szállítási pontra történő kiszállítás díja ugyanúgy tisztességtelenségnek minősülne, hiszen ez is a termék megvételéhez szükségképpen kapcsolódó költséget jelentene.

[23] A tisztességtelenség vizsgálata során figyelemmel volt az ún. tisztességtelenségi próbára is, amely szerint a jóhiszeműség követelményének megvalósulása során vizsgálni kell, hogy a vállalkozás a fogyasztóval szemben tisztességes és méltányos eljárás esetén észszerűen elvárhatta-e, hogy az utóbbi az egyedi megtárgyalást követően elfogadja az érintett feltételt. Ebben a körben figyelembe vette, hogy az online megrendelés és vásárlás menetében világosan, érthetően és egyértelműen feltüntetésre kerül: a szállítási hely kiválasztása mellett mely esetben és milyen összegű szállítási díj felszámítása történik. Ezt úgy értelmezte, hogy a fogyasztónak lehetősége van arra, hogy az ún. bemutatóteremben meglévő árukat szállítási díj felszámítása nélkül a helyszínen átvegye. A fogyasztó részéről azt is lehetségesnek tartotta, hogy amennyiben nem kívánja a székhelyre, telephelyre történő személyes áruátvétel ellenében felszámított díjat megfizetni, úgy ugyanezen termékeket bármely más kereskedőtől annak üzletében megvásárolja. Hivatkozása szerint tehát a fogyasztó annak mérlegelésével köti meg az alperessel a szerződést, hogy a bemutatóterembe történő szállítás során az áru méretétől függően szállítási díjat köteles fizetni. Ebből arra következtetett, hogy az alperes nem kényszeríti rá a fogyasztót a szállítási díj ellenében történő termék megvételére, azaz tisztességes eljárása esetén is vélelmezhető: a fogyasztó a díj felszámítását elfogadja. Kiemelte, hogy a fogyasztók saját döntésük szerint élnek az alperesek által nyújtott vásárlási lehetőséggel a külön szállítási díj felszámításával. Ennek eredményeként azt állapította meg, hogy a tisztességtelenségi próbát a felperes által támadott szerződési feltétel kiállta.

[24] A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[25] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, az abból levont jogi következtetést nagyobb részt helytállónak minősítette, és az elsőfokú bíróság döntésével részben eltérő indokok alapján egyetértett.

[26] Tévesnek nevezte a felperes részéről az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásnak a fellebbezésben történt kifogásolását. Az alperes törvényes képviselőjének előadása és az alperes weboldala alapján kétséget kizáróan megállapíthatónak tartotta, hogy a bemutatóteremnek több funkciója van: áruházként, mintateremként, ügyfélszolgálatként és átvételi pontként működik. Azt is rögzítette, hogy az átvételi pontként való működése során a

bemutatóteremben lévő csomagautomatából lehet átvenni a megrendelt árut, a nagyobb termékeket adják át a munkatársak közvetlenül a megrendelőnek.

[27] A fellebbezésben kifejtettekkel szemben helytállónak tekintette az anyagi jogszabályoknak azt az értelmezését, amikor az elsőfokú bíróság esetlegesen abból indult ki, hogy az alperes webáruházként történő működése nem hagyományos, hanem a fogyasztókkal a Korm. rendelet 4. § 10. pontjának megfelelő távollévők között kötött speciális adásvételi szerződésen alapul, amelynek lényeges eleme, hogy a szerződés megkötése érdekében a szerződő felek kizárólag távollévők közötti kommunikációt lehetővé tevő internetes hozzáférést biztosító eszközt alkalmaznak. Ugyanakkor annak is jelentőséget tulajdonított, hogy az alperes által folytatott tevékenység a Kertv. 2. § 4. pontja szerinti csomagküldő kereskedelem, amelynek lényeges fogalmi eleme, ennek megfelelően jellegadó sajátossága, hogy a kereskedő a termék jellemzőit és árát feltüntető, ezáltal a vásárló számára az áru megvételére vonatkozó üzleti döntés meghozatalát lehetővé tevő kereskedelmi kommunikációt bocsátja a fogyasztó rendelkezésére, és az ilyen kereskedelmi kommunikáció alapján megrendelt terméket szállítja (szállíttatja) a fogyasztó által megjelölt címre.

[28] Éppen ezért rögzítette, hogy az adásvételnek ebben a speciális esetében az eladó részéről az átadás minden esetben a megrendelő által megjelölt teljesítési helyre történő szállítással jár, még akkor is, ha a fogyasztó által megjelölt cím, kiszállítási pont az eladó székhelye vagy telephelye, mivel az eladó az általa működtetett kereskedelmi rendszer jellegéből következően nem hagyományos bolti forgalom keretében bonyolítja az adásvételt, hanem csomagküldő kereskedelem formájában. Ennélfogva az eladó székhelyén, telephelyén működtetett infrastruktúrát és a csomagküldő kereskedelem részének tekintette. Következtetése szerint ezért az elsőfokú bíróság helytállónak értékelte az alperes székhelyén, telephelyén történő átvételt a megrendelő által megjelölt kiszállítási ponton történő teljesítésnek.

[29] Hangsúlyozta, hogy a fogyasztói szerződésben szereplő általános szerződési feltétel tisztességtelenség miatti semmissége a Ptk. 6:102. § (1) bekezdése és a Tanács 1993. április 5-i 93/13/EGK irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 3. cikke alapján csak abban az esetben állapítható meg, ha a feltétel a fogyasztó hátrányára a jóhiszeműség követelményével ellentétben jelentős egyenlőtlenséget okoz.

[30] Megalapozottnak tartotta a felperesnek azt a fellebbezési hivatkozását, hogy a tisztességtelenség megítélése során a Ptk. szabályainak értelmezésénél figyelemmel kell lenni az Európai Unió Bíróságának (a továbbiakban: EUB) határozataira. Utalt arra, hogy az EUB által a C-415/11. számú „Aziz” ügyben kifejtetteknek megfelelően az Irányelv 3. cikkének (1) bekezdése szerinti, a fogyasztó kárára előidézett „jelentős egyenlőtlenség” kapcsán azt kell vizsgálni, hogy a szerződési feltétel a hatályos nemzeti jogban szabályozottnál kedvezőtlenebb jogi helyzetbe hozza-e a fogyasztót, és ha igen, akkor mennyiben. Az egyenlőtlenségnek a „jóhiszeműség követelményével ellentétben” történő előidézésével összefüggésben pedig azt nevezte vizsgálandónak, hogy az eladó a fogyasztóval szembeni tisztességes és méltányos eljárása esetén észszerűen elvárhatta-e, hogy a fogyasztó a feltételt egyedi tárgyalás után elfogadja.

[31] A fentiekből kiindulva arra a megállapításra jutott, hogy a támadott szerződéses feltételek nem okoznak egyenlőtlenséget a felek jogviszonyában, ugyanis a Ptk. 6:37. §-ától, 6:39. §-ától és 6:133. §-ától a fogyasztó hátrányára történő eltérés nem állapítható meg. E körben – az elsőfokú bíróság által kifejtett állásponttal ellentétben – nem a webáruházi konstrukcióból származó alacsonyabb értékesítési árnak tulajdonított jelentőséget, hanem önmagában annak, hogy a speciális jogviszony jellegadó sajátossága kizárja az egyenlőtlenség fennállását. Rámutatott arra, hogy a csomagküldő kereskedelem minden esetben szállítással és értelemszerűen az azzal összefüggő szállítási díj felmerülésével jár.

[32] Ennek megfelelően arra volt figyelemmel, hogy ha a fogyasztó az adott terméket csomagküldő kereskedelem keretében rendeli meg, akkor azt a speciális jogviszonyra vonatkozó szabályok értelmében az általa választott teljesítési helyen kizárólag az általa fizetendő díj ellenében történő szállítással kaphatja meg. Ebből arra következtetett, hogy a jogviszony tekintetében a Ptk.-tól való eltérés nem a teljesítés helyével összefüggő díjak viselése tárgyában valósul meg, hanem önmagában a csomagküldő kereskedelem választásával és a távollévők között kötött szerződés eredményeként létrejövő speciális jogviszony lényeges fogalmi elemeinek megvalósulásával. Mivel pedig álláspontja szerint a támadott feltétel az adott speciális jogviszony keretei között nem okoz a fogyasztó hátrányára egyenlőtlenséget, ezért a jóhiszeműség követelményének vizsgálatát szükségtelennek tartotta.

[33] Az elsőfokú ítélet indokolásának megváltoztatását a csatlakozó fellebbezésben kifejtettek miatt sem tartotta indokoltnak, mert a Ptk. diszpozitív szabályaitól a fogyasztó hátrányára való eltérés a fentiek értelmében nem valósul meg, az egyenlőtlenség nem áll fenn. Arra is utalt, hogy az elsőfokú bíróság a csatlakozó fellebbezésben hivatkozott, a távollévők közötti jogüggyel összefüggő többletjogosultságokat a perbeli speciális jogviszony értékelése során számba vette.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[34] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, másodlagosan a keresetnek helyt adó határozat meghozatalát kérte.

[35] Megsértett jogszabályhelyként a Pp. 279. § (1) bekezdését és a Ptk. 6:102. § (1) bekezdését jelölte meg.

[36] Állította, hogy a jogerős ítéletben megállapított tényállás a lefolytatott bizonyítás alapján megállapítható tényektől eltér, iratellenes, és a bíróság a bizonyítékok egybevetése és értékelése során kirívóan okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott. Iratellenesnek nevezte azt a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, hogy „az alperes törvényes képviselőjének előadása és az alperes weboldala alapján kétséget kizáróan megállapítható, hogy a bemutatóteremnek több funkciója van: áruházként, mintateremként, ügyfélszolgálatként és átvételi pontként működik; átvételi pontként való működése során a bemutatóteremben lévő csomagautomatából lehet átvenni a megrendelt árut, a nagyobb termékeket adják át a munkatársak közvetlenül a megrendelőnek.” Ezzel szemben hivatkozott arra, hogy a keresetlevél mellékleteként becsatolt honlap fotó alapján kizárólag az állapítható

meg, hogy az alperes az üzletében történő átvétel esetén milyen összegű kiszállítási díjat számít fel, és a fotón az „üzlet” és nem bemutatóterem, valamint nem átvételi pont megjelölés szerepel. Érvelése szerint az a körülmény, hogy az alperes a székhelyét, telephelyét vagy fióktelepét milyen célokra hasznosítja, nem változtat azon a tényen, hogy a korábban a webáruházban megrendelt áru az alperes üzleteiben személyesen is átvehető az egyéb átvételi lehetőségek mellett. Nem tartotta relevánsnak, hogy az üzletben kitett tárgyak csak bemutatás célját szolgálják, és azt sem, hogy ott az alperes milyen egyéb tevékenységeket végez. Az egyetlen releváns ténynek azt tekintette, hogy az alperes székhelyén, telephelyén és fióktelepén működő üzletekből az online megrendelt termék személyes átvétellel is átvehető. Kiemelte, hogy az alperes törvényes képviselőjének nyilatkozata szerint bemutatóteremként megjelölt egység áruházként is üzemel, annak üzlet jellege így kétséget kizáró módon megállapítható. Az alperes törvényes képviselőjének nyilatkozata alapján kizárólag azt a következtetést tartotta levonhatónak, hogy egyrészt az alperes különböztet az üzletbe és a külső csomagpontra szállítás között, másrészt a kereset szerinti üzletben történő átvétel nem azonosítható egymással.

[37] A jogerős ítéletnek azt a megállapítását, amely szerint az alperes székhelyén, telephelyén történő átvétel a megrendelő által megjelölt kiszállítási ponton történő teljesítésnek minősül, úgyszintén kirívóan okszerűtlennek és az anyagi jogszabály téves értelmezésén alapulónak tartotta. A részéről nem vitatottnak nevezte, hogy az alperes csomagküldési tevékenységet végez. Álláspontja szerint a másodfokú bíróság helytállóan utalt a Kertv. csomagküldő kereskedelem definíciójára, de figyelmen kívül hagyta, hogy a Kertv. a tevékenység végzésének jogszabályi feltételei, azon belül is alapvetően a kereskedelmi tevékenység folytatásának általános feltételei meghatározása céljából definiálja a kereskedelem e speciális fajtáját. Ezt a körülményt csak annyiban tartotta relevánsnak, hogy a csomagküldő kereskedelem jellegadó sajátossága miatt a létrejött fogyasztói szerződésre az általános polgári jogi szabályokon túl részben a Ptk., részben pedig a Korm. rendelet szabályait is alkalmazni kell. Kiemelte: a keresete éppen ezért annak megállapítására irányul, hogy a szerződés teljesítése során az alperes tisztességtelenül jár el, mert kiszállítás hiányában is díjat számít fel. Utalt arra, hogy a szállítási költség nem az alperes működésével összefüggésben szükségszerűen felmerült üzemi költség, ahogyan azt a jogerős ítélet tartalmazza, hanem az a költség, amely harmadik személyt illet meg azért, mert az alperes küldeményét a fogyasztó számára eljuttatja. Érvelése szerint az ilyen, harmadik személynek járó szállítási költség fogyasztó általi viselése nem tisztességtelen, az alperes azonban a csomag szállítását saját ügykörén belül végzi, nincs olyan, harmadik személyt megillető, a fogyasztó részére történő teljesítésből fakadó költség, amelyet átháríthat.

[38] A másodfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy az alperes a Kertv. 2. § 4. pontja szerinti definíciójából kiindulva a csomagküldő kereskedelem során jogszerűen számítja fel a teljes költséget, mert a kereskedő a megrendelt terméket szállítja (szállíttatja) a megjelölt címre, az előbbiek figyelmen kívül hagyása esetén is kirívóan okszerűtlennek tartotta. A kereset tárgyává tett eset lényegi elemének nevezte azt, hogy a fogyasztó nem kér szállítást, hanem ő megy el a megrendelt termékért az alperes üzletébe, és a személyes átvétel az alperes oldalán költségmegtakarítást generál, mert az átvételhez kapcsolódó tényleges logisztikai költségek elmaradnak, vagy más megközelítés szerint ezek a díjak a fogyasztónál merülnek fel. Ebből arra következtetett, hogy a fogyasztó végzi el azokat a „logisztikai” feladatokat, amelyek az alperest terhelik abban az esetben, ha a fogyasztó nem az üzletében venné át az általa a webáruházban megrendelt terméket.

[39] Állította, hogy mivel a bizonyítékokból csak egyfajta, a jogerős ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni, ezért a jogerős ítélet az ügy érdemére kiható módon sérti a Pp. 279. § (1) bekezdését, és ezért elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárásra és határozat hozatalára kötelezése indokolt.

[40] Előadta: a jogerős ítélet nem állapította meg, hogy a tisztességtelen szerződési feltételen alapuló, az alperes által lefolytatott eljárás a fogyasztók érdekeit sérti, ezért a keresetet elutasító, az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyó rendelkezés a Ptk. 6:102. § (1) bekezdésébe ütközés miatt anyagi jogszabályt is sért.

[41] Hivatkozása szerint abból, hogy a fogyasztó az üzletben történt átvétel esetén az alperestől nem vesz igénybe olyan szolgáltatást, amely a szerződés teljesítése körében költséget generál, okszerűen következik, hogy az alperes olyan szolgáltatásért számít fel díjat, amelyet nem nyújtott. Állította, hogy az alperesnek ez a magatartása nem feleltethető meg az EUB C-224/19. és C-259/19. számú ügyekben hozott ítéletében foglaltaknak, amelyek szerint tisztességtelen az olyan díjak felszámítása, amelyek nem ténylegesen nyújtott szolgáltatásoknak és ezzel kapcsolatban felmerült költségeknek felelnek meg. A jogerős ítéletnek azt a megállapítását, hogy az eladó székhelyén, telephelyén működtetett infrastruktúra is a csomagküldő kereskedelem része, jogi lehetetlenségnek nevezte, mert nem lehet a csomagküldő kereskedelem része az alperes saját üzlete, hiszen személyes átvétel esetén az üzletből a csomag szállítási célból nem kerül ki. Állította, hogy a másodfokú bíróság iratellenes és okszerűtlen álláspontja alapján az üzletben történt átvételt választó fogyasztó ugyanúgy köteles szállítási díj megfizetésére, mint az üzletből eltérő helyre, ténylegesen kiszállítást kérő fogyasztó. Mindebből arra következtetett, hogy az alperes indokolatlanul számít fel díjat, és az üzletekben történő átvétel esetén a díj fizetésére kötelezés tisztességtelen.

[42] A jogerős ítéletnek azt a megállapítását, hogy a támadott szerződéses feltételek a felek jogviszonyában nem okoznak egyenlőtlenséget, a fogyasztó hátrányára ugyanis eltérés nem állapítható meg, jogszabálysértőnek tartotta. Ebben a körben hivatkozott arra, hogy ha a fogyasztó a vállalkozás székhelyén, telephelyén veszi át az árut, akkor az ehhez kapcsolódó tényleges logisztikai költségek elmaradnak, vagy más megközelítés szerint ezek a díjak a fogyasztónál merülnek fel. Azt is kiemelte, hogy ha a díj meghatározása nem tükrözi a valós költségterhet, hanem csupán a vállalkozás által elvárt működési haszon növelésére szolgál, akkor az a fogyasztó hátrányára történő egyoldalú és indokolatlan költségelszámolásnak tekintendő, és emiatt a kikötés tisztességtelen. Ezzel összefüggésben a személyes átvételnek az automatába történő szállítással való párhuzamba állítását arra hivatkozással nem tartotta megalapozottnak, hogy a két szolgáltatás költségstruktúrája lényegesen különbözik. A jogerős ítéletnek ezzel kapcsolatos indokát egyúttal az alperes törvényes képviselőjének korábban feltüntetett nyilatkozatával is ellentétesnek nevezte. A másodfokú bíróság álláspontjával szemben okszerűen csak azt a következtetést tartotta levonhatónak: az alperes által nyújtott szolgáltatás az üzletben történő átvétel esetén nem terjed ki a megrendelt termék kiszállítására. Ez pedig értelmezése szerint azt jelenti, hogy az alperes az általa felszámított díj ellenében nem nyújt a fogyasztó részére szolgáltatást, és az ilyen díjfizetés sérti a transzparencia és az arányosság elvét.

[43] Hangsúlyozta továbbá, hogy a csomagküldő kereskedelem ténye az üzletben történő átvétel ellenében fizetendő díjra vonatkozó kikötést nem teszi tisztességgé. Álláspontja

szerint ugyanis a csomagküldő kiskereskedelem ténye mint a másodfokú bíróság által tévesen speciális jogviszonynak minősített tevékenység nem teszi lehetővé, hogy az eladó a saját üzletében történő áruátvételért ellenértéket számítson fel.

[44] Kitért arra, hogy az irányadó jogszabályi rendelkezések a webáruházban megrendelt termék személyes átvételéhez kapcsolódó díj felszámíthatósága körében kifejezett rendelkezést nem tartalmaznak. Megállapíthatónak tartotta, hogy a perbeli esetben a felszámított díj mögött szolgáltatás nem áll. Előadta, hogy díjfelszámítás kizárólag akkor lehet indokolt és elfogadott, ha az ÁSZF a felek közötti egyensúlyt más rendelkezésével helyreállítja, azonban ilyen rendelkezés sem lelhető fel. Ehhez képest állította, hogy a Ptk.-tól eltérő rendelkezések kizárólag az alperes érdekét szolgálják. Kifejtette, hogy az alperes jelentős hátrányt idéz elő azzal, hogy olyan fizetési kötelezettséget ró a fogyasztóra, amely mögött egyrészt nincs szolgáltatás, másrészt az költségként a Ptk. szabályai szerint a vállalkozást terheli. Hangsúlyozandónak tekintette azt is, hogy az alperes székhelye, telephelye és raktára közötti termékszállítás a vállalkozás feladata annak érdekében, hogy teljesíteni tudja a fogyasztói szerződésből eredő kötelezettségét, azaz: a termék valamely üzletében történő átadását. Köztudomású ténynek nevezte, hogy az azonos tevékenységet folytató kereskedők esetében az üzletben történő átvétel díjmentes. Sérlemzte, hogy a másodfokú bíróság ezeket a körülményeket egyáltalán nem vette figyelembe.

[45] Mindezekre figyelemmel okszerűen nem tartotta levonhatónak azt a következtetést, hogy a támadott feltétel az adott speciális jogviszony keretei között nem okoz a fogyasztó hátrányára egyenlőtlenséget, illetve a Ptk. diszpozitív szabályaitól a fogyasztó hátrányára való eltérés nem valósul meg, az egyenlőtlenség nem áll fenn. Ezt a következtetést az EUB ítélezési gyakorlatával is ellentétesnek tartotta. Hangsúlyozta, hogy a költségek viselésének módja lényeges diszpozitív szabály, és ezért a fogyasztó hátrányára való eltérés esetén az egyensúlytalanság fennáll.

[46] Sérlemzte, hogy a másodfokú bíróság a jóhiszeműség követelményének vizsgálatát mellőzte. Ezzel szemben azt elengedhetetlennek tartotta. Ennek indokaként azt jelölte meg, hogy a tisztességtelenség fogalmának egyik tartalmi eleme a jóhiszeműség és tisztesség követelményének a feltétel kidolgozója általi megsértése, a másik pedig az, hogy ennek következtében a másik fél hátrányára bomoljon meg a szerződésből eredő jogok és kötelezettségek egyensúlya, vagyis a feltétel egyoldalúan és indokolatlanul hátrányos legyen a másik fél számára. Éppen ezért állította, hogy a jelentős egyenlőtlenség megállapítása önmagában feltételezi a jóhiszeműség és tisztesség követelményének megsértését.

[47] A felperes a felülvizsgálati kérelmével együtt felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet is előterjesztett.

[48] A Kúria a Gfv.III.30.218/2025/2. számú végzésében a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem elbírálását szükségtelensége miatt mellőzte.

[49] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

[50] Érvelése szerint a felperes nem vette figyelembe, hogy a másodfokú bíróság a felülvizsgálati kérelemben kifogásolt ténymegállapítását nem csupán a felperes által csatolt honlap fotó alapján tette, hanem a saját ügyvezetőjének nyilatkozatára is tekintettel tette. Rámutatott arra, hogy a felperes ezt a ténymegállapítást iratellenessége okán vitatta, majd az ügy megítélése szempontjából irrelevánsnak minősítette. A felperesnek ezt az előadását ezért értelmezhetetlennek tartotta.

[51] A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben hangsúlyozta, hogy a termék online megrendelése különbözteti meg a bolti (általános) adásvételtől a csomagküldő (speciális) kereskedelmet, és teszi azt az adásvétel speciális fajtájává, ugyanis a csomagküldés során minden esetben a fogyasztó megrendelése indítja útjára a terméket, nem pedig a kereskedő értékesítési szándéka. Azt is kiemelte, hogy csomagküldő kereskedelem esetén a terméknek a meghatározott pontra való eljutásáról a fogyasztó rendelkezik. Éppen ezért tévesnek tartotta a felperesnek azt az új érvelését, amely szerint vizsgálni kell azt a körülményt, hogy a szállítást ki végzi, hiszen a mérvadó nem a szállító, nem a termékkel rendelkező személye, aki a csomagküldés esetén ekkor már a fogyasztó és nem a kereskedő. Ennélfogva egyértelműnek nevezte, hogy a fogyasztó által megrendelt termék kiszállításának költségét minden esetben az viseli, aki arról rendelkezett, hogy az adott termék meghatározott földrajzi helyre eljusson.

[52] A fentiek miatt nem tekintette relevánsnak, hogy a szállítást a raktárból az üzletbe a kereskedő végzi-e vagy a megbízásából eljáró fuvarozó. Ezzel szemben csupán annak tulajdonított jelentőséget, hogy a fogyasztó mikor kezd el rendelkezni a termék felett, és ez az időpont a csomagküldő kereskedelem esetén az online megrendelés leadása.

[53] A felperesnek a személyes átvétel által generált költségmegtakarítással kapcsolatos hivatkozását azért nem tartotta helytállónak, mert álláspontja szerint a felperes nem vette figyelembe azt a tényt, hogy a termék üzletbe történő kiszállítása minden esetben költséggel jár, és a legtöbb kereskedő fuvarozást nem végez, így kénytelen harmadik személyt megbízni, ami költséget generál. Kifogásolta annak a korábbi előadásának a figyelmen kívül hagyását is, hogy magyarországi raktárt nem üzemeltet, és így a megrendelt termék általában külföldről érkezik a fogyasztókhoz.

[54] Állította, hogy a felperes figyelmen kívül hagyta a csomagküldő kereskedelem sajátosságát, vagyis azt a körülményt, hogy a csomagküldő kereskedelem esetén a fogyasztó kiszolgálása nem az üzletből, hanem a központi raktárból történik, így logisztikai szolgáltatás igénybevételére van szükség a megrendelt terméknek az üzletbe történő kerüléséhez. Emiatt tévesnek tartotta a felperesnek azt a következtetését, hogy olyan szolgáltatásért számít fel díjat, amelyet nem nyújtott.

[55] Teljességgel tévesnek tekintette azt a felülvizsgálati érvelést is, amely szerint a csomagküldő kereskedelemre mint speciális jogviszonyra is a Ptk. 6:39. § és 6:133. § rendelkezései irányadók, hiszen ebben az esetben a csomagküldés során egyáltalán nem lehetne szállítási díjat felszámítani. Azt is kiemelte, hogy a felperes a piaci gyakorlatra mint vizsgálendő körülményre korábban nem hivatkozott, és a piaci gyakorlat kapcsán vizsgálendő körülmények, így az egyes szereplők eltérő üzleti modellje a per tárgyát nem képezték.

[56] Álláspontja szerint a perben eljáró bíróságok a tényállást helyesen állapították meg, és a jogügyletet helyesen minősítették. Egyértelműnek tartotta, hogy az alkalmazott ÁSZF megfelel a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, és annak rendelkezései nem minősülnek tisztességtelennek.

A Kúria döntése és jogi indokai

[57] A Kúria mindenekelőtt utal arra, hogy a per a Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pontja szerinti vagyoni jogi pernek minősült. Mivel azonban a tárgyának értéke, és így a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték sem volt meghatározható, ezért a Pp. 408. § (1) bekezdés első mondatának a felülvizsgálatot az értékhatártól függően kizáró rendelkezését alkalmazni nem kellett (Kúria Pfv.I.20.624/2020/2., Gfv.VI.30.385/2021/6., Pfv.V.21.129/2024/7.). A felülvizsgálatot a Pp. 408. § (2) bekezdése sem zárta ki, a másodfokú bíróság ugyanis nem azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással hagyta helyben az elsőfokú bíróság ítéletét. A Kúria ezért mellőzte a felperes által szükségtelenül előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelem elbírálását. Emiatt csak a felülvizsgálati kérelemben előadottakat vizsgálta, és annak során nem vehette figyelembe a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben foglaltakat (Kúria Gfv.I.30.094/2024/10.).

[58] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[59] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felperes által megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

[60] A felperes eljárási szabálysértésként a Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott. Ezt a jogszabálysértést – a Kúria Pfv.I.21.474/2011/10. (BH 2013.119.), Pfv.V.21.965/2018/8. (BH 2020.324.), Pfv.V.20.810/2022/5. Pfv.I.21.017/2022/16., Pfv.IV.21.281/2022/5. és Pfv.III.20.722/2024/4. számú határozatára is utalással – helyesen azonosította azzal, hogy a megállapított tényállás iratellenes, illetőleg a bíróság a bizonyítékok egybevetése és értékelése során kirívóan okszerűtlen vagy logikai ellentmondást tartalmazó, a logika alapvető szabályaival ellentétes következtetésre jut, és nyilvánvalóan okszerűtlen következtetés akkor állapítható meg, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgált ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni. A felülvizsgálati érvelés szerint a felsorolt valamennyi bizonyítékmérlegelési hiba megvalósult, és erre, az ügy érdemére kiható eljárási szabálysértésre figyelemmel indokolt az elsődleges kérelem alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a másodfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása. Ennek értékelésekor ugyanakkor abból kellett kiindulni, hogy mivel a Pp. 279. § (1) bekezdése a bizonyítás eredményének a mérlegelésére vonatkozó, a tényállás megállapítását szabályozó rendelkezés, ezért a megállapított tényekből levont jogi következtetések a jogszabályhelyre utalással nem vitathatók (Kúria Gfv.I.30.094/2024/10., Gfv.I.30.120/2023/8., Pfv.I.21.145/2023/7.).

[61] A felperes az utóbbiak ellenére a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmére alapítottnak a másodfokú bíróság több anyagi jogi következtetésének helyességét is kétségbe vonta. Ezek közé tartozott az alperes székhelyén, telephelyén történő átvételnek a megrendelő által megjelölt kiszállítási ponton való teljesítésnek minősítése, amelyet – a kirívó okszerűtlensége

mellett – a felperes maga is az anyagi jogszabály téves értelmezésén alapulónak nevezett. Ezt azonban anélkül tette, hogy – a Pp. 413. § (1) bekezdés b) pontjának megfelelően – az ehhez kapcsolódó, adekvát anyagi jogi jogszabálysértést a felülvizsgálati kérelmében feltüntette volna. Kirívóan okszerűtlennek tekintette továbbá azt a megállapítást, hogy az alperes a csomagküldő kereskedelem során jogszerűen számítja fel a teljesítés költségét. Az ugyanitt a megállapítás kiindulópontjaként hivatkozott, a csomagküldő kereskedelem fogalommeghatározását tartalmazó Kertv. 2. § 4. pontjának megsértését viszont nem állította. Éppen ezért a Pp. 279. § (1) bekezdés sérelmével összefüggésben ennek a jogi következtetésnek a helyessége sem volt érdemben vizsgálható.

[62] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított és a fellebbezésben kifogásolt tényállást nem módosította, és nem egészítette ki, azt az elsőfokú bírósággal egyező érdemi döntéshez vezető, részben eltérő jogi következtetések alapjául elfogadta. Az ennél fogva azonos ténymegállapítások közül a felperes a felülvizsgálati kérelmében a bemutatóterem több funkciójával kapcsolatos ténymegállapítást iratellenessége okán vitatta. A szóban forgó ténymegállapítás az alperes weboldala és törvényes képviselőjének a személyes meghallgatása során tett nyilatkozata alapján történt. A másodfokú bíróság a jogerős ítélet indokolásában e nyilatkozatnak azokat a részeit is pontosan megjelölte, amelyek figyelembevételével a felperes részéről vitássá tett tények fennállását kétséget kizáróan megállapíthatónak tartotta. Iratellenességről ezért nem lehetett szó, és olyan bizonyíték sem merült fel, amely az említett tényelőadás valóságát cáfolta volna. Ráadásul a felperes az iratellenesség állítása ellenére a kereset elbírálása szempontjából nem releváns körülménynek tartotta, hogy az alperes a székhelyét, telephelyét vagy fióktelepét milyen célokra hasznosítja, és az üzletben a bemutatás mellett milyen egyéb tevékenységeket végez. Ehhez képest a felperes az egyetlen lényeges ténynek azt tekintette, hogy az alperes üzleteiből az online megrendelt termék személyes átvétellel is átvehető. Ugyanakkor ennek jogi minősítése, valamint az alperes által folytatott, a felülvizsgálati kérelemben sem vitatottan csomagküldő kereskedelemnek minősülő tevékenység jellegadó sajátossága, jogszabályi feltételei megvalósulása jelentőségének megítélése – a fentebb írtakból következően – nem bizonyítékértékelésen alapuló ténykérdés, hanem anyagi jogi jogkérdés volt. Az abban való állásfoglalás ezért a Pp. 279. § (1) bekezdésének sérelmén nyugvó felülvizsgálati támadás alapján, az ebben a körben lényeges szempontok (iratellenesség, kirívó okszerűtlenség, logikai ellentmondás) mentén nem volt lehetséges.

[63] A felperes egyetlen anyagi jogi jogszabálysértésként a Ptk. 6:102. § (1) bekezdésének megsértését állította. Ez a jogszabályhely határozza meg azokat a feltételeket, amelyek fennállása esetén az általános szerződési feltétel tisztességtelennek minősül. Mivel pedig a tisztességtelen általános szerződési feltétel érvénytelenségének szabályait a Ptk. az Irányelv rendelkezéseit alapul véve szabályozza, ezért – ahogyan a jogerős ítélet jogi indokolása is tartalmazza – a Ptk. szabályainak értelmezésénél figyelemmel kell lenni az EUB határozataira. Az EUB állandó ítélkezési gyakorlata szerint a hatásköre kiterjed az Irányelv 3. cikk (1) bekezdésében és az Irányelv mellékletében szereplő „tisztességtelen feltétel” fogalmának értelmezésére, a szerződési feltétel tisztességtelen jellegének értékelése során figyelembe veendő szempontrendszer megállapítására. Az irányadó uniós joggyakorlatot összefoglaló, az Irányelv értelmezésére és alkalmazására vonatkozó iránymutatásokról a Bizottság által 2019/C 323/04 számon közzétett közleményben foglaltak szerint az EUB a határozataiban azt az értelmezést adta, miszerint az Irányelv 3. cikk (1) bekezdésében és a tizenhatodik preambulumbekkezdésében foglaltakból következően a jóhiszeműség hiánya és a jogokban és kötelezettségekben egy szerződési feltétel által előidézett jelentős egyenlőtlenség

között kapcsolat áll fenn [Kúria Pfv.V.20.152/2022/7., Pfv.I.20.768/2023/8., Gfv.III.30.314/2024/4. (BH 2025.171.)]. A tisztességtelenség megállapításához e két feltételnek együttesen kell fennállnia. A konjunktivitásból következően bármelyik feltétel hiánya a másik feltétel fennállásának vizsgálatát szükségtelenné teszi. A felperes ezért a felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul kifogásolta azt, hogy a másodfokú bíróság a fogyasztó hátrányára előidézett jelentős egyenlőtlenség hiányára tekintettel a jóhiszeműség követelményének vizsgálatát mellőzte. Az ebben a körben kifejtett felülvizsgálati okfejtést a felperes részéről idézett, a tisztességtelenség fogalmának a fenti két tartalmi elemét leíró kommentárirodalom sem támasztotta alá, az ugyanis eltérő, a feltételek vagylagos viszonyát rögzítő jogértelmezést nem tartalmazott.

[64] A másodfokú bíróság a támadott szerződési feltétel alkalmazójával szerződő fél hátrányára való eltérés megvalósulásának vizsgálatakor helytállóan indult ki az EUB C-415/11. számú ügyben hozott ítéletének – a felperes által a jogi érvelésének részeként az eljárás valamennyi szakaszában hivatkozott – iránymutatásából. A szerint a fogyasztó kárára előidézett „jelentős egyenlőtlenséget” a felek megállapodása hiányában irányadó nemzeti szabályok értelmezése útján kell értékelni annak megítélése érdekében, hogy a szerződés a hatályos nemzeti jogban szabályozottnál kedvezőtlenebb jogi helyzetbe hozza-e a fogyasztót, és ha igen, akkor mennyiben. A másodfokú bíróság – az elsőfokú bíróságtól eltérően nem a webáruházi konstrukcióból származó alacsonyabb, a kiszállítási díjjal szemben nyújtott ellentételezésnek tekintett értékesítési árat, hanem – önmagában a csomagküldő kereskedelem mint speciális jogviszony jellegadó sajátosságát tartotta alkalmasnak az egyenlőtlenség fennállásának kizárására. A felperes azt, hogy az alperes csomagküldési tevékenységet végez, a felülvizsgálati kérelmében sem vitatta. A csomagküldő kereskedelem Kertv. 2. § 4. pontjában foglalt definíciójának ismeretében a másodfokú bíróság helytállóan tulajdonított meghatározó jelentőséget annak a tartalmi elemnek, hogy a kereskedő a vásárló rendelkezésére bocsátott kereskedelmi kommunikáció alapján megrendelt terméket szállítja (szállíttatja) a megjelölt címre. Mindezt pedig helyesen értelmezte úgy, hogy az eladó részéről az átadás minden esetben a megrendelő által megjelölt teljesítési helyre történő szállítással jár, még akkor is, ha a megjelölt cím az eladó székhelye vagy telephelye. Éppen ezért a csomagküldő kereskedelem folytatásának, annak jogszabályi feltételei megvalósulásának a felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben nem csupán annyiban volt jelentősége, hogy a fogyasztói szerződésre részben a Ptk., részben a Korm. rendelet szabályait kell alkalmazni. A másodfokú bíróság az utóbbi jogszabály 4. § 10. pontjában definiált, távollévők között kötött szerződésre és egyúttal a csomagküldő kereskedelemre vonatkozó különös jogszabályi rendelkezések figyelembevételével, helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a fogyasztó a csomagküldő kereskedelem keretében megrendelt terméket az általa választott teljesítési helyen díj ellenében történő szállítással kaphatja meg. Ehhez képest a termék ingyenes átvétele a jogerős ítéletnek a felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállása szerint csak akkor lehetséges, ha az az adott átvételi ponton a megrendelés időpontjában raktáron van, fizikailag ott azonnal rendelkezésre áll. Az alperes által folytatott csomagküldő kereskedelemnek ez a lényegadó ismérve volt tehát az oka a Ptk.-nak a felperes által megjelölt, a teljesítés helyére [6:37. § (1) bekezdés], a teljesítési költségek viselésére (6:39. §) és a szerződés teljesítésének költségére (6:133. §) irányadó diszpozitív szabályaitól való eltérésnek. Ennélfogva a fogyasztó kárára előidézett jelentős egyenlőtlenség megállapításának nem lehetett helye.

[65] Mindezek miatt a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett mindkét jogszabálysértéstől mentes volt.

[66] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

[67] A Pp. 81. § (2) bekezdésének megfelelő felszámítás hiányában, a Pp. 82. § (3) bekezdése második mondata szerint az állam a Pp. 88. § (2) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére nem volt kötelezhető.

[68] A felperes helyett a Pp. 79. § (7) bekezdése alapján az állam által előlegezett, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 39. § (1) bekezdése és 50. § (1) bekezdése szerint meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illeték a Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam terhén marad.

[69] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

[70] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

A döntés elvi tartalma

[71] I. Csomagküldő kereskedelem során a kereskedő a vásárló rendelkezésére bocsátott kereskedelmi kommunikáció alapján megrendelt terméket szállítja (szállíttatja) a megjelölt címre. A csomagküldő kereskedelemnek ebből a jellegadó sajátosságából adódóan nem eredményez a fogyasztó kárára előidézett jelentős egyenlőtlenséget, és ezért nem minősül tisztességtelennek az az általános szerződési feltétel, amely szerint a fogyasztó a megrendelt terméknek az általa választott teljesítési helyen történő személyes átvétele esetén is szállítási díj fizetésére köteles.

[72] II. Mivel a Pp. 279. § (1) bekezdése a bizonyítás eredményének a mérlegelésére vonatkozó, a tényállás megállapítását szabályozó rendelkezés, ezért a megállapított tényekből levont jogi következtetések e jogszabályhelyre utalással nem vitathatók. Anyagi jogi jogkérdésben való állásfoglalás ilyen felülvizsgálati támadás alapján, az ebben a körben lényeges szempontok (iratellenesség, kirívó okszerűtlenség, logikai ellentmondás) mentén nem lehetséges.

Budapest, 2026. március 10.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Bajnok István s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró, Dr. Gáspár Mónika s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

bírószági ügyintéző

